

Міністерство охорони здоров'я України
Івано-Франківський національний медичний університет
Наукове товариство патофізіологів України

Матеріали

IX Національного Конгресу патофізіологів України з міжнародною участю

**«Патологічна фізіологія - охороні
здоров'я України»**
присвячений 100-річчю Української патологічної
фізіології

Івано-Франківськ - 2024

УДК 615.1: 616 (043.2)

DOI:10.21802/ifnmu.2024.3704352

Редакційна колегія: проф. Гоженко А. І., академік НАМН України Резніков О. Г., чл.-кор. НАН України Сагач В. Ф., проф. Вастьянов Р. С., проф. Ганчева О. В., проф. Глазков Е. О., проф. Денефіль О. В., проф. Заяць Л. М., проф. Зяблицев С. В., проф. Клименко М. О., проф. Колесник Ю. М., проф. Кононенко Н. М., проф. Костенко В. О., проф. Маньковська І. М., проф. Мирошніченко М. С., проф. Павлова О. О., проф. Портниченко А. Г., проф. Регеда М. С., проф. Роговий Ю. Є., проф. Шевченко О. М., доцент Піліпонова В. В.

Укладачі: Бадюк Н. С., Вастьянов Р. С., Доскалюк Б. В., Заяць Л. М., Савицький І. В.,

Патологічна фізіологія – охороні здоров'я України: тези доповідей ІХ Національного конгресу патофізіологів України з міжнародною участю (19- 21 вересня 2024 р.). – Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний медичний університет, 2024. – 217 с.

Збірник містить матеріали ІХ Національного конгресу патофізіологів України з міжнародною участю: «Патологічна фізіологія – охороні здоров'я України». В матеріалах Конгресу розглянуто сучасні проблеми фундаментальної та клінічної патофізіології: загальна патофізіологія; молекулярно-генетичні механізми розвитку та протекції захворювань; патофізіологія серцево-судинної системи та крові, гемотрансфузіологія; патофізіологія нервової системи, екстремальних станів та стресу; патофізіологія дихання, гіпоксія; патофізіологія ендокринної та репродуктивної систем; патофізіологія травної системи; патофізіологія сечовидільної системи; патофізіологія пухлинного росту; імунопатологія; фундаментальні та прикладні аспекти запалення; вікова патофізіологія; клінічна патофізіологія; ветеринарна патофізіологія.

Для широкого кола наукових та практичних працівників медицини.

ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

HISTORICAL STAGES OF PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY DEVELOPMENT

Гоженко А.І., президент Українського наукового товариства патофізіологів,
Вастьянов Р.С., завідувач кафедри загальної та клінічної патофізіології
Одеського національного медичного університету,
м. Одеса, Україна

За півтора сторіччя патологічна фізіологія як наука та навчальна дисципліна пройшла три основних етапи розвитку.

Наприкінці 19 сторіччя у закладах вищої медичної освіти стали утворюватися кафедри загальної патології, на котрих викладалась патологічна фізіологія поряд з іншими теоретичними дисциплінами від паразитології до ендокринології та інших, тобто використовувалась вся теоретична база.

На початку 20 сторіччя із загальної патології стали виокремлюватися окремі теоретичні дисципліни. По суті загальна патологія зосередилась на вивченні та викладанні фізіологічних механізмів патології. Це якраз і було основним приводом для перейменування загальної патології у патологічну фізіологію за пропозицією академіка О.О. Богомольця, яка плідно розвивається уже 100 років. За цей час відбулось досить багато змін організаційного характеру, в першу чергу виокремлені імунологія та алергологія, медична генетика.

Необхідно підкреслити, що наукові досягнення та навчальний процес з патофізіології переважно базувався на досягненнях експериментальної патофізіології. Але наприкінці 20 століття значно зросли можливості наукових досліджень у хворих, котрі в навчальний процес стали ширше впроваджуватись.

На третьому конгресі Українського наукового товариства патофізіологів в 2000 році було вперше в нашій країні обговорено питання розвитку клінічної патофізіології. Особливістю цього періоду розвитку патологічної патофізіології слід вважати те, що базуючись на матеріалі фундаментальної медицини стали розвиватись дослідження в клініці, на основі котрих і базувався початковий процес.

Ми вважаємо, що цей період розвитку патологічної фізіології слід визначити як клінічну патофізіологію, котра базується на досягненнях фундаментальної медицини, але спрямована на порозуміння сутності клінічної патології та формування клінічного світогляду майбутнього лікаря.

Ключові слова: патологічна фізіологія, історія, клінічна патологічна фізіологія

Key words: pathological physiology, history, clinical pathological physiology

ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРОДОНТА ЗА УМОВ ДЕФІЦИТУ ЦИНКУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ	59
<i>Василенко М.І., Козловська М.Г., Бакуновський О.М., Портниченко А.Г.</i>	
УЧАСТЬ ТКАНИННОЇ ГІПОКСІЇ І СТРЕСРЕАКТИВНИХ КІНАЗ У ЗАГОЄННІ РАН КІНЦІВКИ У ЩУРІВ	61
<i>Василишин І.В., Воронич-Семченко Н.М.</i>	
ДИСБАЛАНС ПРОЦЕСІВ ПЕРОКСИДАЦІЇ БІЛКІВ ТА ЛПІДІВ У ЖИРОВІЙ ТКАНИНІ ЩУРІВ ПРИ ДІСТОІНДУКОВАНИХ ПОРУШЕННЯХ ЕНДОКРИННОЇ ФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗ	62
<i>Вастьянов Р.С.</i>	
СЛАВЕТНИЙ ШЛЯХ ОДЕСЬКОЇ ШКОЛИ ПАТОФІЗІОЛОГІВ: НАЗУСТРІЧ 125-РІЧЧЮ З МОМЕНТУ ЗАСНУВАННЯ	64
<i>Вастьянов Р.С.</i>	
ВЗАЄМОВІДНОШЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ТА ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ. НОЗОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ ТА САНОГЕНЕЗ ЯК КАТЕГОРІЇ В ТЕОРЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ	68
<i>Вастьянов Р.С.</i>	
ПЕПТИДЕРГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПРИГНІЧЕННЯ ХРОНІЧНОЇ СУДОМНОЇ АКТИВНОСТІ В МЕЖАХ КОНЦЕПЦІЇ «ЕНДОГЕННОГО НЕЙПРОПЕПТИДНОГО ПРИГНІЧЕННЯ» ЕПІЛЕПТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ	73
<i>Ващенко Н.М., Розова К.В.</i>	
ФІЗІОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ МЕЛАТОНІНУ ПРИ КОРЕКЦІЇ СТРЕСОРНИХ ПОРУШЕНЬ	75
<i>Годлевський Л.С., Онуфрієнко О.В., Кащенко О.А., Ляшенко С.Л.</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ АНТАГОНІСТІВ 5-НТ _{1А} – РЕЦЕПТОРІВ НА ПРОЦЕСИ ПАМ'ЯТІ	78
<i>Гоженко А.І., Іванов Д.Д., Гоженко О.А., Федорук О.С.</i>	
РОЛЬ НАТРІЮ В ПАТОГЕНЕЗІ ГОСТРИХ ПОШКОДЖЕНЬ ТА ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК	79
<i>Гоженко А.І., Вастьянов Р.С.</i>	
ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ	81
<i>Гоженко А.І.</i>	
МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ	82
<i>Гоженко А.І., Квасницька О.Б., Федорук О.С., Іщенко В.С.</i>	
ІЄРАРХІЯ НИРКОВИХ ФУНКЦІЙ ТА ЇХ ФУНКЦІОНАЛЬНА РЕАЛІЗАЦІЯ	83
<i>Гоженко А.І., Павлега Г.Є., Бадюк Н.С., Гоженко О.А.</i>	
ПОШКОДЖЕННЯ ЕНДОТЕЛІУ ЯК ГОЛОВНИЙ ЛАНЦЮГ У ПАТОГЕНЕЗІ АТЕРОСКЛЕРОЗУ	84